

C-71/24. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2024. január 30.

A kérdést előterjesztő bíróság:Sąd Okręgowy w Krakowie (krakkói regionális bíróság,
Lengyelország)**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2024. január 12.

Felperes:

Alior Bank S.A.

Alperes:

J. D.

Az alapeljárás tárgya

Fogyasztói hitelmegállapodás; a szerződésben meghatározott összegek kamatozása; a tájékoztatási kötelezettségek terjedelme.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2008/48/EK irányelv) 10. cikke (2) bekezdése f) és g) pontjának, valamint 3. cikke j) pontjának értelmezése; a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: 93/13/EGK irányelv) 3. cikke (1) és (2) bekezdésének, 4. cikke (1) bekezdésének, valamint 5. cikkének értelmezése; EUMSZ 267. cikk.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 133., 66. o.; helyesbítések: HL 2009. L 207., 14. o.; HL 2010. L 199., 40. o.; HL 2011. L 234., 46. o.) 10. cikke (2) bekezdésének ezen irányelv 3. cikkének j) pontjával összefüggésben értelmezett f) pontját a tényleges érvényesülés elvével és ezen irányelv céljával összefüggésben, valamint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.) 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (1) és (2) bekezdésének fényében, hogy azokkal ellentétes az a gyakorlat, amely szerint a nem a szolgáltató (hitelező) és a fogyasztó (adós) közötti egyedi megállapodások eredményének minősülő tartalommal rendelkező fogyasztói hitelmegállapodásba olyan feltételeket illesztenek, amelyek előírják, hogy a kamatot nemcsak a fogyasztó részére kifizetett összeg, hanem a kölcsön nem kamatjellegű díjai (azaz a jutalék és egyéb olyan díjak, amelyek nem képezik a fogyasztó részére kifizetett kölcsönösszeg részét, és amelyek a fogyasztó által a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő kötelezettsége teljesítése során fizetendő teljes összeg részét képezik) után is fel kell számítani?

2) Úgy kell-e értelmezni a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 133., 66. o.; helyesbítések: HL 2009. L 207., 14. o.; HL 2010. L 199., 40. o.; HL 2011. L 234., 46. o.) 10. cikke (2) bekezdésének f) és g) pontját a tényleges érvényesülés elvével és ezen irányelv céljával összefüggésben, valamint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.) 5. cikkének fényében, hogy azokkal ellentétes az a gyakorlat, amely szerint a nem a szolgáltató (hitelező) és a fogyasztó (adós) közötti egyedi megállapodások eredményének minősülő tartalommal rendelkező fogyasztói hitelmegállapodásba olyan feltételeket illesztenek, amelyek kizárólag a hitelkamatlábát és azon tőkésített kamat pénzösszegben kifejezett összértékét állapítják meg, amelyet a fogyasztónak e szerződésből eredő kötelezettsége eredményeképpen kell megfizetnie, anélkül, hogy egyúttal kifejezetten tájékoztatnák a fogyasztót arról, hogy a tőkésített (pénzösszegben kifejezett) kamat számításának alapjául a fogyasztó részére ténylegesen kifizetett kölcsönösszegtől eltérő összeg szolgál, és különösen, hogy ez az összeg a fogyasztó részére kifizetett kölcsönösszeg és a kölcsön nem kamatjellegű díjai (azaz a jutalék és egyéb olyan díjak, amelyek nem képezik a fogyasztó részére kifizetett kölcsönösszeg részét, és amelyek a fogyasztó által a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő kötelezettsége teljesítése során fizetendő teljes összeg részét képezik) együttes összegének felel meg?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

EUMSZ 169. cikk (1) bekezdése

Az Európai Unió Alapjogi Chartája: 38. cikk

A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv: 3. cikkének j) pontja, 10. cikke (2) bekezdésének f) pontja

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv: 3. cikk (1) és (2) bekezdése, 4. cikk (1) bekezdése, 5. cikk

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (a fogyasztói hitelekről szóló, 2011. május 12-i törvény):

5. cikk 6), 6a) és 10) pontja:

6) a hitel teljes költsége alatt értendők mindazon költségek, amelyeket a fogyasztónak a hitelmegállapodásra tekintettel meg kell fizetnie, különösen:

kamatok, díjak, jutalékok, adók és haszonkulcsok, amennyiben a hitelező előtt ismertek,

és

a járulékos szolgáltatások, különösen a biztosítás költségei, ha e szolgáltatásokat kötelező igénybe venni a hitel felvételéhez vagy annak a meghirdetett feltételek melletti felvételéhez [...]

6a) a hitel nem kamatjellegű költségei alatt a kamat kivételével mindazon költségek értendők, amelyeket a fogyasztó a fogyasztói hitelmegállapodással kapcsolatban fizet meg;

10) a hitelkamatláb rögzített vagy változó százalékban kifejezett, a hitelmegállapodás alapján lehívott összegre éves szinten alkalmazott kamatláb.

30. cikk (1) bekezdésének 6) pontja: A fogyasztói hitelmegállapodásnak [...] tartalmaznia kell a hitelkamatlábát, az e kamatláb alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a kamatláb változtatásával kapcsolatos időszakokat,

feltételeket és eljárást az index- vagy referencia-kamatlábbal együtt, amennyiben az az eredeti hitelkamatlábbra alkalmazandó; ha a fogyasztói hitelmegállapodás különböző hitelkamatlábakat ír elő, ezt az információt a megállapodás konkrét időtartamára alkalmazandó valamennyi kamatlábbra vonatkozóan meg kell adni.

45. cikk (1) bekezdése: A [...] 30. cikk (1) bekezdése 1–8.[...] pontjának [...] a hitelező általi megsértése esetén a fogyasztó az írásbeli nyilatkozatának a hitelezőhöz való benyújtását követően a kölcsönt a hitelezőnek járó kamat és egyéb hitelköltségek nélkül a szerződésben megállapított határidőn belül és módon fizeti vissza.

Ustawa z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (a polgári törvénykönyvről szóló, 1964. április 23-i törvény):

385¹. cikk 1. §-a: A fogyasztói szerződés egyedileg meg nem tárgyalt feltételei nem kötelezik a fogyasztót, ha azok a fogyasztó jogait és kötelezettségeit a jóérkölsbe ütköző és a fogyasztó érdekeit súlyosan sértő módon állapítják meg (jogszabályba ütköző szerződési feltételek). Ez nem vonatkozik a felek főszolgáltatásaira – különösen az árra vagy a díjazásra – vonatkozó feltételekre, ha azok egyértelműen vannak megfogalmazva.

359. cikk 1–2². §

1. §: Pénzösszeg után csak abban az esetben jár kamat, ha az jogügyletből, jogszabályból, bírósági határozatból vagy hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság határozatából következik.

Eltérő rendelkezés hiányában a fizetendő kamat mértéke megegyezik a Lengyel Nemzeti Bank által megadott referencia-kamatláb 3,5 százalékponttal növelt mértékének megfelelő törvényes kamat mértékével.

2¹. §: A jogügyletből származó kamatok maximális mértéke éves szinten nem haladhatja meg a törvényes kamat kétszeresét (kamat maximális összege).

2². §: Amennyiben a jogügyletből származó kamatok mértéke meghaladja a kamat maximális mértékét, akkor a maximális összegű kamat alkalmazandó.

A tényállás és az eljárás rövid ismertetése

- 1 2017. november 29-én a felperes, a varsói székhelyű Alior Bank S.A., mint hitelező és J. D. alperes, mint adós és fogyasztó kölcsönszerződést kötött. A bank összesen 199 814,35 PLN összegű kölcsönt nyújtott. Az adós rendelkezésére bocsátott összeg 171 840,34 PLN-t tett ki, mivel a bank a kölcsön összegéből 27 974,01 PLN-t szerződéskötési díjként vont le. A szerződés nem a felek közötti egyedi megállapodások eredménye volt, hanem a bank által kidolgozott szerződésminta felhasználásával jött létre. Az alperes által fizetendő teljes összeg

a szerződésben meghatározottak szerint 316 290,86 PLN volt, amely 171 840,34 PLN-ból, a kölcsön tőkeösszegéből (a folyósított kölcsönösszegből), 27 974,01 PLN szerződéskötési díjből és 116 476,51 PLN tőkésített kamatból állt, amelyet a folyósított kölcsönösszeg és a szerződéskötési díj együttes összegének kamatlába alapján számítottak ki.

- 2 A kölcsön rendelkezésre bocsátása és folyósítása megtörtént. Mivel az alperes nem fizette ki a szerződésből eredő kötelezettségeit, a bank a kölcsönszerződést a hátralékok megfizetésére vonatkozó eredménytelen felszólításokat követően felmondta. 2023. március 21-én a bank keresetet indított 148 990,69 PLN megfizetése iránt, amely összeg 124 281,23 PLN tőkeösszegből és 24 709,46 PLN késedelmi kamatból állt.
- 3 Az alperes az ingyenes kölcsön szankciójának alkalmazására irányuló nyilatkozatot tett, mivel a kamatot a hitelezett költségek után is felszámították, és ezáltal a teljeshiteldíj-mutatót (a továbbiakban: THM) hibásan határozták meg a szerződésben.
- 4 Az alperes többek között azt kifogásolta, hogy a felperes a kamatot a kölcsönszerződés teljes időtartamára a tőkéből és nem kamatjellegű hitelköltségekből (szerződéskötési díj) álló összeg után számította fel. Az alperes meggyőződése szerint a hitelező nem számíthatott volna fel kamatot a szerződéskötési díj után, még abban az esetben sem, ha azt hitelezte, hanem csupán a folyósított kölcsön összege után.
- 5 Az alperes kifogásai alapján a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei merültek fel az uniós jogi rendelkezések, különösen a 2008/48 irányelv megfelelő értelmezésével kapcsolatban. Ezen értelmezés közvetlenül érinti a nemzeti jog uniós jogot végrehajtó rendelkezéseinek, különösen a fogyasztói hitelről szóló törvénynek az értelmezését.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid összefoglalása

- 6 Lengyelországban kialakult gyakorlata van a fogyasztói hitelt nyújtó szolgáltatók azon tevékenysége elfogadásának, amely arra irányul, hogy a fogyasztói hitelmegállapodásokban az ügyleti kamatot a fogyasztó részére ténylegesen kifizetett összeg és a kölcsön nem kamatjellegű költségeinek az együttes összege alapján számítsák ki. Ezt követően az így tőkésített kamatot hozzá kell adni ahhoz az összeghez, amelyet a fogyasztó a fogyasztói hitelmegállapodás szerinti kötelezettsége teljesítéseként köteles visszafizetni. Jelen ügyben is ez a helyzet.
- 7 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a szóban forgó gyakorlat 2008/48 irányelv célja és az uniós jog tényleges érvényesülés elvének szempontjából fennálló helyességét illetően. A szóban forgó irányelv (6) preambulumbekzdésének második mondata szerint egy átláthatóbb és hatékonyabb hitelpiacnak a belső határok nélküli térségen belül történő kialakulása létfontosságú a határokon átnyúló tevékenységek előmozdítása

érdekében. A szóban forgó irányelv (8) preambulumbekzdésének első mondata értelmében továbbá fontos, hogy a piac a fogyasztók bizalmának biztosítása érdekében megfelelő szintű fogyasztóvédelmet nyújtson. Végül a szóban forgó irányelv (9) preambulumbekzdésének első mondata alapján teljes harmonizációra van szükség annak biztosítására, hogy a Közösségben valamennyi fogyasztó érdekeit magas szinten és egyenlő módon védelmezzék, illetve, hogy valódi belső piacot lehessen létrehozni.

- 8 A 2008/48 irányelvet tehát azzal a kettős céllal fogadták el, hogy az Európai Unióban valamennyi fogyasztó érdekeit magas szinten és egyenlő módon védelmezzék, és hogy megkönnyítsék a fogyasztói hitelek jól működő belső piacának kialakulását (lásd: 2016. április 21-i ítélet, C-377/14, EU:C:2016:283, 61. pont). Az irányelv szóban forgó céljai és a fent említett gyakorlat, amely szerint a lengyel bíróságok nem kérdőjelezik meg a fogyasztói hitelmegállapodásokban foglalt azon feltételeket, amelyek a fogyasztót olyan ügyleti kamat fizetésére kötelezik, amelyet mind a kölcsön fogyasztó részére kifizetett összege, mind a kölcsön nem kamatjellegű költségei után számított kamatként számolnak ki, arra indította a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy jelen ügyben az uniós jog rendelkezéseinek helyes értelmezésére irányuló kérdést terjesszen a Bíróság elé.
- 9 A szóban forgó értelmezés a jelen ügyben a bíróság határozatának tartalmát befolyásoló fontos körülménynek minősül, mivel közvetlen hatással van a biankó váltó felperes általi kitöltésének helyességére, amely a jelen ügyben a kereset ténybeli alapjának elemét képezi.
- 10 **Ami az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdést illeti**, a bíróság megjegyzi, hogy a fogyasztói hitelmegállapodásban meghatározott hitelkamatlábnak a kölcsön fogyasztó részére kifizetett összegére kell vonatkoznia, ami közvetlenül következik a 2008/48 irányelv 3. cikkének j) pontjában szereplő fogalommeghatározásból és a fogyasztói hitelről szóló törvény 5. cikkének e rendelkezést a nemzeti jogrendbe átültető 10. pontjából. Viszont a kételyek azzal kapcsolatban merülnek fel, hogy következésképpen – a 2008/48 irányelv célkitűzéseire tekintettel – elfogadhatatlan-e az a gyakorlat, amely szerint a fogyasztói hitelmegállapodásokba olyan feltételeket illesztnek, amelyek előírják, hogy a fogyasztónak nemcsak a kölcsön fogyasztó részére ténylegesen kifizetett összege, hanem a kölcsönnek a szolgáltató (a hitelező) által hitelezett nem kamatjellegű költségei után is felszámított ügyleti kamatot kell fizetnie.
- 11 E tekintetben a jogszabályok két ellentétes értelmezése lehetséges.
- 12 **Az első értelmezés szerint**, amely a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése ezen irányelv 3. cikkének j) pontjával összefüggésben értelmezett f) pontjának szó szerinti tartalmán és a polgári jog általános elvén – a szerződéskötési szabadság elvén – alapul, a hivatkozott rendelkezések kifejezetten nem állnak útjában annak, hogy a szerződéses jogviszonyt úgy alakítsák ki, hogy a kölcsön azon nem

kamatjellegű költségei után is ügyleti kamatot számítsanak fel, amelyeket az adós a kölcsön törlesztésekor fizet ki, és amelyeket a hitelező a kölcsön nyújtásának szakaszában meghitelez. Ha ugyanis az adós (fogyasztó) – akár hallgatólagosan, a hitelező (szolgáltató) által megfogalmazott szerződés megkötésével – beleegyezik az ilyen megoldásba, és a 2008/48 irányelv és a fogyasztói hitelről szóló lengyel törvény rendelkezéseinek szövege ezt kifejezetten nem tiltja, akkor az ilyen szerződési feltételt úgy kell tekinteni, hogy azt jogszabály nem tiltja. Ez a szó szerinti értelmezés az alapja annak a Lengyelországban elterjedt, fentebb ismertetett gyakorlatnak is, amely szerint nem kérdőjelezi meg azt, hogy a fogyasztóval szemben azt a kötelezettséget írják elő, hogy a fogyasztó a részére ténylegesen kifizetett összegnek és a kölcsön nem kamatjellegű költségeinek együttes összege alapján számított ügyleti kamatot fizessen meg.

- 13 A 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése ezen irányelv 3. cikkének j) pontjával összefüggésben értelmezett f) pontjának **második elfogadható értelmezése** viszont a teleológiai értelmezés szabályain és az ügyleti kamat jellegén alapul. A k.c. 359. cikkének 1. §-a alapján pénzösszeg után csak abban az esetben jár kamat, ha az jogügyletből, jogszabályból, bírósági határozatból vagy hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság határozatából következik. Ez a kamat nem azonos a szolgáltatásnyújtás késedelméért járó kamattal (a k.c. 481. cikke). A bíróság ugyanakkor figyelembe vette a Bíróság 2016. április 21-i ítéletét (C-377/14, EU:C:2016:283), amely szerint „a teljes hitelösszeg és a lehívás összege a fogyasztó rendelkezésére bocsátott összegek egészét jelöli, ami kizárja a kölcsönadó által az érintett hitelhez kapcsolódó költségek megfizetésére szánt és a fogyasztónak ténylegesen nem folyósított összegeket. [...] A »teljes hitelösszeg« és »a fogyasztó által fizetendő teljes összeg« egymást kizáró fogalmak, következésképpen a teljes hitelösszeg nem foglalhat magában a fogyasztó által fizetendő teljes összeg alá tartozó semmilyen összeget. Így a 2008/48 irányelv 3. cikkének 1) pontja és 10. cikkének (2) bekezdése értelmében vett teljes hitelösszeg nem foglalhat magában semmilyen, az érintett hitel címén vállalt kötelezettség teljesítésére szánt összeget, mint amelyek az adminisztrációs költségek, a kamatok, a jutalékok, és más típusú, olyan összegek, amelyeket a fogyasztónak fizetnie kell.”
- 14 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az ügyleti kamat csak amiatt jár a hitelezőnek, hogy a fogyasztói hitel tőkét az adós rendelkezésére bocsátja, és nem a hitel nem kamatjellegű költségei, különösen a jutalék után, amely természeténél fogva a hitelező számára a kölcsön nyújtásáért járó kiegészítő díjazást jelenti.
- 15 Ezen az alapon a bíróság figyelembe vette a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezést is, amely szerint az egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogjaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára. A Bíróság figyelembe vette a k.c. 385¹. cikkének a fent említett szabályozást végrehajtó 1. §-át is, amely szerint a fogyasztói szerződés egyedileg

meg nem tárgyalt feltételei nem kötelezik a fogyasztót, ha azok a fogyasztó jogait és kötelezettségeit a jóerkölcsbe ütköző és a fogyasztó érdekeit súlyosan sértő módon állapítják meg (jogszályba ütköző szerződési feltételek). Ez nem vonatkozik a felek főszolgáltatásaira – különösen az árra vagy a díjazásra – vonatkozó feltételekre, ha azok egyértelműen vannak megfogalmazva.

- 16 Ennek során hangsúlyozni kell, hogy a lengyel Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) határozatának fényében a kölcsön nyújtásáért járó díjnak minősülő jutalék, amelyet olyan kölcsönszerződés ír elő, amelyre a fogyasztói hitelről szóló törvény rendelkezései vonatkoznak, nem tekinthető a k.c. 385¹. cikkének 1. §-a értelmében vett főszolgáltatásnak. A fenti kérdés közvetlenül kihat annak értékelésére, hogy a jutalék kamatai sem minősülnek főszolgáltatásnak.
- 17 Az említett érvek tehát a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése ezen irányelv 3. cikkének j) pontjával összefüggésben értelmezett f) pontja olyan értelmezésének elfogadását igazolhatják, amely szerint ezekkel a 2008/48 irányelv célkitűzéseivel összefüggésben, a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésére és a k.c. 385¹. cikkének 1. §-ára is figyelemmel értelmezett rendelkezésekkel ellentétesnek kell tekinteni, ha a kölcsön nem kamatjellegű költségei után is (és nem csak a kölcsön folyósított összege után) ügyleti kamatot számítanak fel.
- 18 Ami az **előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdést** illeti, az szintén azon probléma lényegére vonatkozik, hogy a hitelező a fogyasztó által fizetendő teljes összegre számít fel ügyleti kamatot, azonban a hitelezőt (szolgáltatót) terhelő tájékoztatási kötelezettségek szempontjából.
- 19 A jelen ügy ténybeli körülményei között a bank a szóban forgó szerződés szövegébe két, a szerződéses kamatlábra vonatkozó információt illesztett be. Először is, a szerződés szerint a kölcsön változó kamatláb szerint kamatozik, amely a szerződéskötés időpontjában évi 9,99% volt. Másodsor, a szerződés szövegéből arra lehet következtetni, hogy a tőkésített ügyleti kamatok összege összesen 116 476,51 PLN.
- 20 A 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének f) és g) pontja alapján a hitelmegállapodásnak világos és egyértelmű módon kell tartalmaznia többek között a hitelkamatlábát, a hitelkamatláb alkalmazására vonatkozó feltételeket és adott esetben bármilyen, az eredeti hitelkamatlábra alkalmazandó index- vagy referencia-kamatlábát, továbbá a hitelkamatláb változtatásával kapcsolatos időszakokat, feltételeket és eljárásokat. Ha eltérő körülmények esetén eltérő hitelkamatlábak alkalmazandók, a fent említett információkat valamennyi alkalmazandó hitelkamatláb esetében (f) pont) fel kell tüntetni, valamint a teljeshiteldíj-mutatót és a fogyasztó által fizetendő teljes összeget, a hitelmegállapodás megkötésének időpontjában kiszámítva; valamennyi, a teljeshiteldíj-mutató kiszámításához felhasznált feltevés megemlítésével (g) pont).

- 21 A Bíróság 2019. szeptember 5-i ítélete (C-331/18, EU:C:2019:665, 48. pont) szerint: „a 2008/48/EK irányelv nem írja elő annak kötelezettségét, hogy a hitelmegállapodásban bármely formában fel kell tüntetni a fogyasztó által teljesítendő fizetéseket tőketörlesztés [...], kamatok és a szerződés értelmében fizetendő egyéb díjak közötti bontásban”.
- 22 A fentiekből az következik, hogy a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének h) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelő törlesztési ütemterv hitelező általi elkészítése – amely ütemterv tartalmazza a fogyasztó által teljesítendő fizetések összegét, számát és gyakoriságát, és adott esetben az a sorrendet, amelynek megfelelően a különböző fennálló, eltérő hitelkamatlábú egyenlegekbe befizetésre kerülnek a törlesztések célját szolgáló fizetések – önmagában nem jelenti a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett tájékoztatási kötelezettség teljesítését.
- 23 A Bíróság már tisztázta, hogy a 2008/48 irányelv 10. cikkének (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatási kötelezettség hozzájárul – az ezen irányelv 5. és 8. cikkében foglaltakhoz hasonlóan – az ezen irányelv céljának megvalósításához, azaz annak biztosításához, hogy az Európai Unióban valamennyi fogyasztó érdekeit magas szinten és egyenlő módon védelmezzék, és hogy megkönnyítsék a fogyasztói hitelek jól működő belső piacának kialakulását (lásd: 2016. április 21-i ítélet, C-377/14, EU:C:2016:283, 61. pont; 2019. szeptember 5-i ítélet, C-331/18, EU:C:2019:665, 41. és 42. pont).
- 24 A kérdést előterjesztő bíróságban kétségek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a felperes által az alperes részére a neki nyújtott kölcsön kamatozására vonatkozóan nyújtott tájékoztatás a 2008/48 irányelv célkitűzéseire tekintettel kimerítőnek, teljesnek és egyértelműnek tekinthető-e. A felperes ugyan megjelölte a hitelkamatlábát, azonban nem adott tájékoztatást arról a konkrét összegről, amely után ezt a kamatot felszámították. Amint azonban a felperesnek csak a bíróság kérdésére közölt válaszából kitér, a kölcsönszerződésben a tőkésített kamat összegét mind az adós rendelkezésére bocsátott összeget (171 840,34 PLN), mind pedig a kölcsönösszegekből levont szerződéskötési díjat (27 974,01 PLN) magában foglaló teljes kölcsönösszeg (199 814,35 PLN) kamataként (évi 9,99%) számították ki. A bizonyítékok nem támasztják alá, hogy a felperes a kölcsönszerződés megkötése előtt az alperes részére a szóban forgó tájékoztatást megadta volna arról, hogy pontosan hogyan számították ki a szerződésben a tőkésített kamat összegét.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének f) és g) pontját kétféleképpen lehet értelmezni.
- 26 Az **első lehetőség** – a rendelkezések szó szerinti értelmezésén alapuló – **értelmezés** szerint a hitelezőnek csak a hitelkamatlábáról kell tájékoztatást nyújtania, ami szó szerint a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének f) pontjából következik, valamint a szóban forgó irányelv 10. cikke (2) bekezdésének g) pontja alapján a teljes hiteldíj-mutatóról és a fogyasztó által

fizetendő teljes összegről. Ezen értelmezése alapján a hitelező (szolgáltató) által a fogyasztónak a hitelkamatlábról nyújtott tájékoztatás csak a konkrét kamatláb megjelölésére terjedhet ki, továbbá a hitelezőt terheli a fogyasztó által fizetendő teljes összeg és a THM feltüntetésének feladata. E tájékoztatás fogyasztó részére történő megadására vonatkozó kötelezettség azonban nem zárja ki, hogy a szerződésbe kamatnak a kölcsön nem kamatjellegű költségei utáni felszámítására vonatkozó feltételeket is belefoglaljanak. Más szóval, ha a hitelező csak magáról a hitelkamatlábról tájékoztatta a fogyasztót, ez elegendő a 2008/48 irányelv szerinti tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséhez. Ezen értelmezése alapján tehát azt kellene megállapítani, hogy a hitelezőnek nem kell tájékoztatnia a fogyasztót arról, hogy a tőkésített kamat összege az adós rendelkezésére bocsátott kölcsönösszeg, vagy a kifizetett kölcsönösszeg és a bank szerződéskötési díja, illetve a kölcsön egyéb nem kamatjellegű költségei együttes összegének százalékában került kiszámításra. Úgy tűnik, hogy a szóban forgó értelmezésen alapul a Lengyelországban elterjedt azon gyakorlat, amely szerint egyes szolgáltatók oly módon dolgozzák ki a fogyasztói hitelmegállapodások tartalmát, hogy a fogyasztóval nem közlik ezeket az információkat, amit gyakran nem vitatnak az ilyen jellegű ügyekben eljáró bíróságok.

- 27 A **második lehetséges értelmezés szerint**, amelynek alátámasztására szolgáló indokolás a bíróság álláspontja szerint a 2008/48 irányelv célkitűzésein alapulhat, a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének f) pontjában előírt, a szóban forgó irányelv 10. cikke (2) bekezdésének g) pontja fényében is értelmezett tájékoztatási kötelezettség nem kizárólag a hitelkamatlábra vonatkozik, hanem lényegében arra irányul, hogy a fogyasztó egyértelmű és átfogó tájékoztatást kapjon arról, hogy hogyan számították ki azt az összeget, amelynek a hitelező részére történő megfizetésére a fogyasztói hitelmegállapodás megkötésével kötelezettséget vállal. Gyakorlati szempontból az a kérdés, amely a fogyasztó számára a hitelkötelezettség vállalásakor lényeges, sőt gyakran kulcsfontosságú, nem annyira az absztrakt hitelkamatlábra, hanem inkább arra a tényleges kamatösszegre vonatkozik, amelyet a kötelezettsége teljesítése során a hitelező részére ki kell fizetnie. Ebből a szempontból nézve a fogyasztó számára lényeges körülménynek tekinthető, hogy tájékoztatást kapjon arról, hogy a tőkésített kamat összegét pontosan hogyan számították ki. Ha a hitelező a szerződéskötést megelőző szakaszban vagy legkésőbb magában a szerződésben nem nyújt átlátható módon ilyen tájékoztatást, úgy tűnhet, hogy nem gondoskodott a fogyasztók megfelelő bizalmának biztosításáról (a 2008/48 irányelv (8) preambulumbekzdése). Úgy tűnik ugyanis, hogy a szóban forgó irányelv 10. cikke (2) bekezdése – ezen irányelv 3. cikkének j) pontjával összefüggésben értelmezett – f) pontjának szövege alapján a fogyasztó azt feltételezheti, hogy a tőkésített kamatot csak a folyósított kölcsönösszeg után számítják fel. Ennélfogva annak elfogadhatóságának vizsgálata nélkül, hogy az ügyleti kamatok a kölcsön nem kamatjellegű költségei után is felszámíthatók-e, ami az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés lényegét jelenti, meg kell vizsgálni, hogy az, hogy a hitelező (szolgáltató) az általa kidolgozott szerződésben a tőkésített kamatösszeg kiszámításának eltérő alapját fogadta el (jelen ügyben a folyósított kölcsönösszeg és a kölcsönösszezből levont szerződéskötési díj, illetve a kölcsön egyéb nem

kamatjellegű költségeinek együttes összege), nem kapcsolódik elválaszthatatlanul ahhoz a kötelezettséghez, hogy a szerződési feltételek átláthatóságának biztosítása érdekében a fogyasztót e tekintetben kifejezetten tájékoztatni kell. Úgy tűnik, hogy a fenti értelmezi irányvonalat támasztják alá a 93/13 irányelv 5. cikkének első és második mondatában foglaltak is, amelyek szerint olyan szerződések esetében, amelyekben a fogyasztónak ajánlott valamennyi feltétel vagy a feltételek némelyike írásban szerepel, ezeknek a feltételeknek mindig világosnak és érthetőnek kell lenniük. Ha egy feltétel értelme kétséges, akkor a fogyasztó számára legkedvezőbb értelmezés az irányadó. Amint azt a Bíróság többek között a 2021. november 18-i ítéletben (C-212/20, EU:C:2021:934) kifejtette, a szerződési feltételek átláthatóságára vonatkozó követelményt tehát úgy kell értelmezni, hogy az nemcsak azt írja elő, hogy az érintett szerződési feltételnek alaki és nyelvtani szempontból érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, hanem azt is, hogy a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztónak meg kell tudnia érteni a szerződési feltétel konkrét működését (42. pont); a világos és érthető megfogalmazás követelményének feltétele, hogy hitelmegállapodások esetében a pénzügyi intézmények elegendő információt adjanak a hitelfelvevők számára ahhoz, hogy azok tájékozott és megalapozott döntéseket tudjanak hozni (43. pont).

MUNKADOKUMENTUM